

Eglutė

1975 LAPKRITIS

EGLOTĖ

1975 LAPKRITIS

Šį numerį išleido Čikagos Rėmėjai

TURINYS

- 3 JEI NESNAUSTU, R. Jotvingytė
- 4 KUR KASTUKAS AUGO, J. Čiurlionytė
- 8 KUR JI? A. Venslauskas
- 9 BERŽELIS, P. Jautokas
- 12 DETEKTYVAS, Arabu pasakėčia
- 16 LOPŠINĖ, A. Jasmantas
- 18 NEIVERTINTA DOVANA, I. Regienė
- 29 PREMIJUOTI DARBAI
- 30 MŪSU KŪRYBA
- 32 PAVEIKSLŲ PARODA

PIEŠINIAI

- viršelis — A.
- Z. Sodeikienė — 3
- M. Ambrozaitienė — 4, 6
- M.K. Čiurlionis — 8
- V. Rastonytė — 9, 11
- A. Sruoginienė — 12, 13, 14, 18, 20, 21, 24, 27
- D. Kizlauskienė — 16-17, 25, 28
- E. Muliolienė — 23
- P. Osmolskis — 29, 30, 31

Gautąją medžiagą "Eglutės" redakcija taiso ir tvarko savo nuožiūra. Be redakcijos leidimo "Eglutėje" tilpusių rašinių bei piešinių, kitur prašome nespausdinti.

EGLOTĖ — vienintėlis lietuviškas laikraštėlis vaikams išėivijoje. Redakciją sudaro: ses. Ona Mikailaitė, Elena Juknevičienė, Danguolė Sadūnaitė. Administruoja ir spausdina Nekaltai Pradėtosios Marijos Seserys, Putnam, Connecticut 06260. Prenumerata metams — \$7.00, vieno numerio kaina — \$0.75.

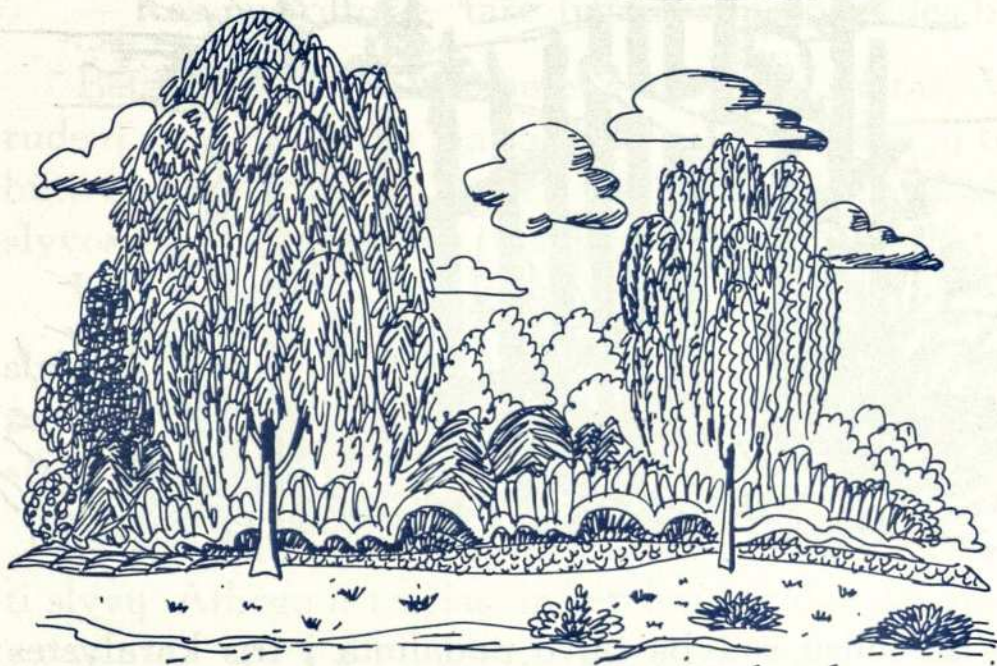
EGLOTĖ — "The Little Fir" is a magazine for Lithuanian children. Published monthly except July and August by the Sisters of the Immaculate Conception. Published and printed at Immaculate Conception Convent, Putnam, Connecticut 06260. Yearly subscription — \$7.00; single copy — \$0.75. Second class postage paid at Putnam, Connecticut 06260.

JEI NESNAUSTŲ

Ritonė Jotvingytė

Jeį nesnaustų
Giria klaustų,
Klaustų gluosniai
Pakelės:
Kas primėto
Taip iš lėto
Balto šerkšno
Ant žolės?

Tuoį mojuotu
Jiem plunksnuotu
Kregždė juodu
Sparneliu
Ir tarytų:
Šalnos rytą
Žengia saulės
Takeliu . . .

KUR KASTUKAS AUGO

*Pagal J. Čiurlionytės atsiminimus
paruošė O. Mikailaitė*

Mikalojus Konstantinas Čiurlionis, žymus lietuvis dailininkas ir muzikas, užaugo Druskininkuose. Jo sesuo parašė knygą apie jį: kaip jis augo, kaip paskui mokėsi ir kaip pradėjo rašyti muziką bei tapyti paveikslus. Štai ką ji pasakoja apie Kastuko vaikystę.

Visa mūsų sodyba buvo padalinta į tris karalystes: tėvas valdė sodą, motina — daržą, o seserys — gėlių darželį.

Sodas buvo tėvo pasididžiavimas. O mums rudeniop — džiaugsmas. Mamos darže augo viskas, net pamidorai. Juos tais laikais naudojo tik sriubai ir padažui. Žalių jų niekas nevalgė.

Daržo gale buvo varteliai. Pro juos eidavome į pievas, į miškus ir į Mizarų kaimą. Bet labiausiai mėgdavome nubėgti į beržynėlį.

Mūsų mylimas beržynėlis! Jame Kastukas su jaunesniais broliais ir draugais mėgdavo sugulę skaityti. Mėgdavo valandomis lydėti baltus debesis.

Už pievos ir beržynėlio buvo smėlio kalva su kadugynu. Už jos nusileisdavo saulė.

Kastukas kiekvieną vakarą išeidavo iš namų. Atsirėmęs į tvorą daržo gale, žiūrėdavo susimąstęs, kol žemė prarydavo paskutinius saulės spindulius.

— Ar jau nusirito? — kartą paklausiau.

— Kas nusirito? — tarė lyg iš sapno pabudęs brolis.

Bet Kastukas ne visuomet buvo toks rimtas. Vieną rudenį mama nupirko maišą slyvų žiemai. Dalis jų turėjo būti sudžiovinta, kita dalis — skirta uogienei. Laikinais slyvos buvo nugabentos į palėpę.

Mamai išėjus į miestą, Kastukas užsilipo ant aukšto slyvų paragauti. Valgė kiek tik tilpo. Tada pro langelį pamatė gatvę einantį pažįstamą berniuką. Metė draugui slyvų saują.

Atsirado ir kitas draugas, kuriam taip pat reikėjo duoti slyvų. Atbėgo ir trečias, ir ketvirtas, ir dar daugiau.

Tarp vaikų kilo peštynės. Mat, Kastuko numesta slyvų sauja berniukai nepasidalino. Reikia dar ir dar.

Kastukui pasidarė juokinga ir įdomu, kad vis daugiau vaikų subėga. Su vis didesniu triukšmu ir vikrumu jie gauda slyvas, lenktyniauja.

Mama, grįždama namo, pamatė linksmą vaizdą. Būrys vaikų bėginėja, rėkauja, kažką gauda. Pro visą triukšmą ji girdi Kastuko skambų juoką.

Nors Kastukas išdalino didesnę pusę maišo slyvų vaikams, mama per daug nepyko. Vėliau ji pasakojo šį įvykį artimiesiems.

— Mano Kastukas nebus toks šykštuolis, kaip jo senelis, — sakė mama.

Kai Mikalojus Konstantinas subrendo ir išvyko į Leipcigą mokytis, kaip jis pasiilgo tų namų, kur užaugo!

Jis rašė draugui:

— Kartais ateina į galvą, kad gal gerai būtų taip sau besivaikščiojant leistis Nemuno kryptimi link mūsų kalnelių, smėlynų, pušų.

Kas žino, gal tas pats gandras pakalens man pasveikinimą Druskininkuose?

Štai matau: miškelis išretėja. Jau spindi pro šakas ežeras... O toliau ir namai, gandro lizdas, bažnytėlė.

Viskas tas pats. Atrodo, kad valandėlė ir jau grįžti iš kankorėžių karo su berniukais miške...

Mikalojus Konstantinas Čiurlionis

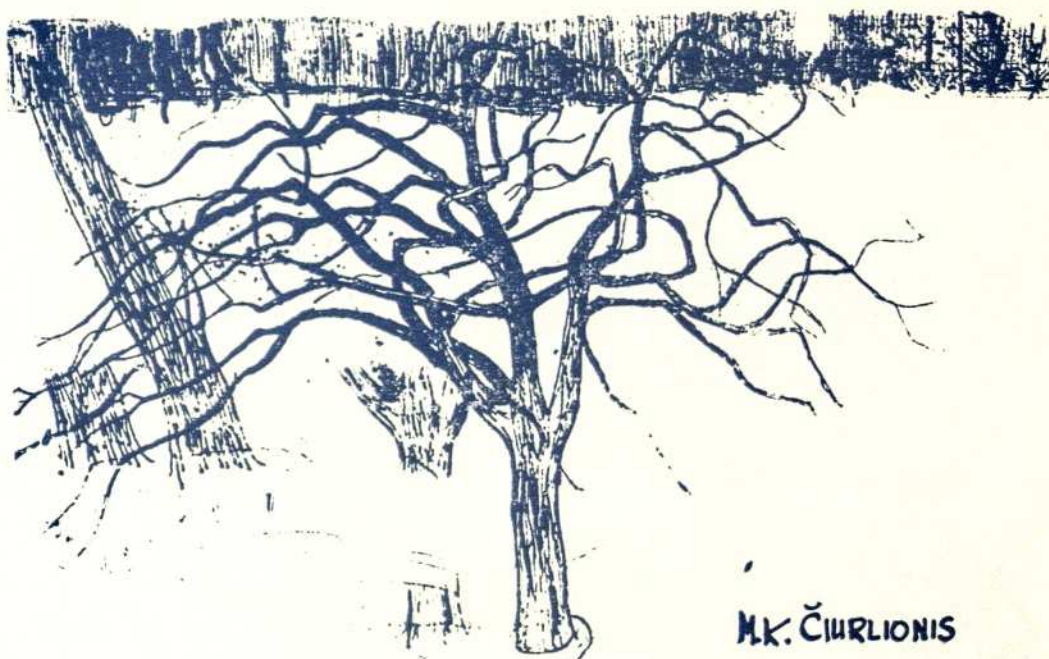
1875 - 1911

KUR JI?

A. Venslauskas

Kur ji? Kur ji nusikėlė?
Žaliarūbė vasarėlė?
Kur žiedeliai tie šilku
Iš pakrančių ir laukų?

Tyli pievos, tyli gojai,
Paukštužėliai nebegroja.
Nei saulutė tolima
Nebešypso jau linksma . . .

M.K. ČIURLIONIS

Tik berželis, kaip bedalis,
Vienas liūdi šalia kelio,
Kad ruduo aplink šiurpus
Skina žiedus ir lapus.

BERŽELIS

*Paulius Jautokas,
Chicago, Ill.*

Suskambėjo telefonas. . .

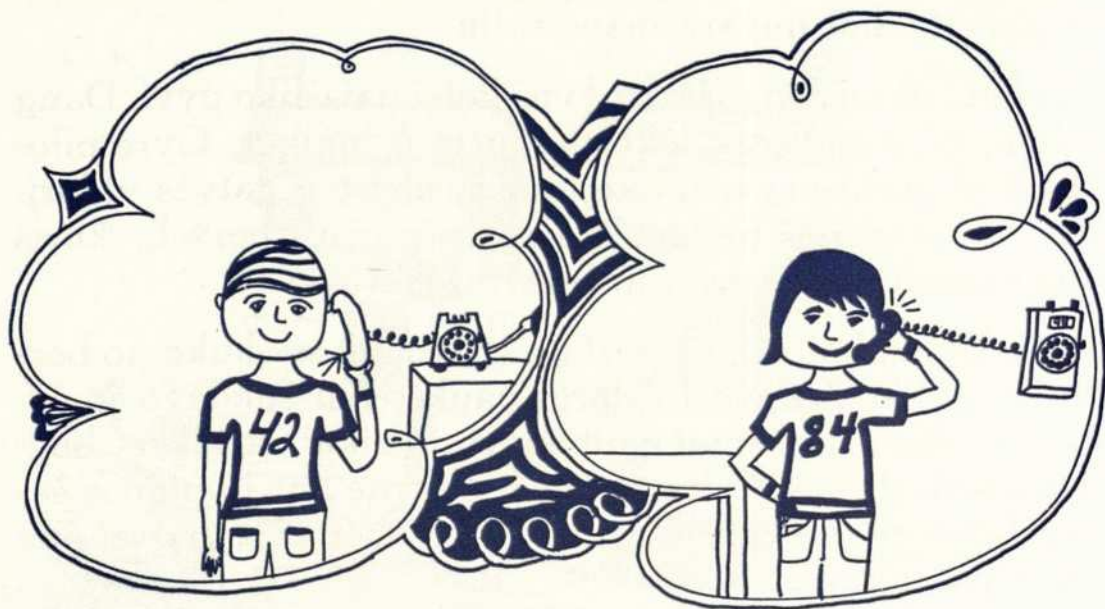
— Sauliau, kaip laikais?

— Kas čia kalba? — paklausė Saulius, nepažindamas balso.

— O čia aš, tavo draugas Tomas.

— Labas!

— Ar tu dar gyvas? Mačiau televizijoje, kad prie tavo namų atsitiko didelė nelaimė. . .

Draugai kalbėjosi labai trumpai, nes Saulius buvo užsiėmęs — rašė straipsnį į laikraštį.

Straipsnis buvo toks:

DIDVYRIŠKA AUKA

“Kambaryje pasidarė labai šviesu. Pribėgau prie lango. Gatvė buvo pilna dūmų ir žemių. Pamačiau ugnį ir lėktuvo sparnus viduryje gatvės.

Pasileidau pro duris. Staiga išgirdau žmonių klyksmą. Lėktuvo atsarginės durys atsidarė, ir keleiviai šoko žemyn. Jie buvo išsigandę ir suodini. Kelios moterys nuėjo. Greitai atūžė ambulansai ir ugniagesiai. Buvo didelis sąmyšis. Kur buvo galima, padėjau ir aš, bet, atvažiavę policininkai nuvarė mane šalin.

Tuoju laikraščiai rašė, kad visi keleiviai išliko gyvi. Daug rašė apie jų sudegusį lėktuvą, turtą ir pinigus. Gyrė pilotą už jo gudrumą ir mokėjimą nusileisti į gatvės vidurį. Bet — nė vienas neparašė apie tą gražųjį berželį, kuris augo netoli tos vietos, kur nukrito lėktuvas.

Matydavau, kaip žmonės atsisėdavo ant suoliuko po beržu ir ilgai kalbėdavosi. Margi paukšteliai sukdavo jo šakose lizdus ir linksmi čiulbėdavo. Vaikai žaisdavo, bėgdami apie jį ratu. O kartą net ir supynę ant jo plonos šakos buvo pasikabinę. Gražiai augo berželis, ir visi juo buvo patenkinti.

Šiandien... berželio jau nėra: bekrisdamas lėktuvas jį visai nulaužė. Bet tuo momentu berželis pristabdė lėktuvą, išgelbėdamas visus keleivius. Niekas neparašė nė vieno žodžio apie berželio didvyrišką auką.”

Netrukus Saulius atidarė pašto dėžutę ir drebančia ranka įmetė voką. Eidamas namo, galvojo, ar gerai parašė. Gal jo straipsnis rytoj bus įmestas į šiukšlių dėžę.

Kitą dieną Tomas, sutikęs Saulių, paklausė:

— Kodėl tu toks laimingas atro dai?

— Esu laimingas, kadangi šiandien atsitiko svarbiausias įvykis mano gyvenime...

— Žinau, žinau, jau skaičiau tavo straipsnį laikraštyje. Puikus. Galėsi būti žurnalistas. Juk man daug kartų sakei, kad nori juo būti užaugęs.

Saulius nusišypsojo.

DETEKTYVAS

Arabų pasakėčia

Kartą keliavo arabas per smėlėtą dykumą. Keliaudamas jis sutiko du jaunus vyrus. Tie vyrai dairėsi į visas puses ir šūkavo.

— Ieškote paklydusio kupranugario? — paklausė arabas.

— Taigi, ieškome, — atsakė vyrukai.

— Ar tas kupranugaris, kurio ieškote, buvo aklas kaire akimi? — vėl klausė arabas.

Vyrukai pasižiūrėjo vienas į kitą.

— Tikrai, gerai sakai. Tas mūsų kupranugaris nepri-
matė kaire akimi, — tarė vienas vyrukas.

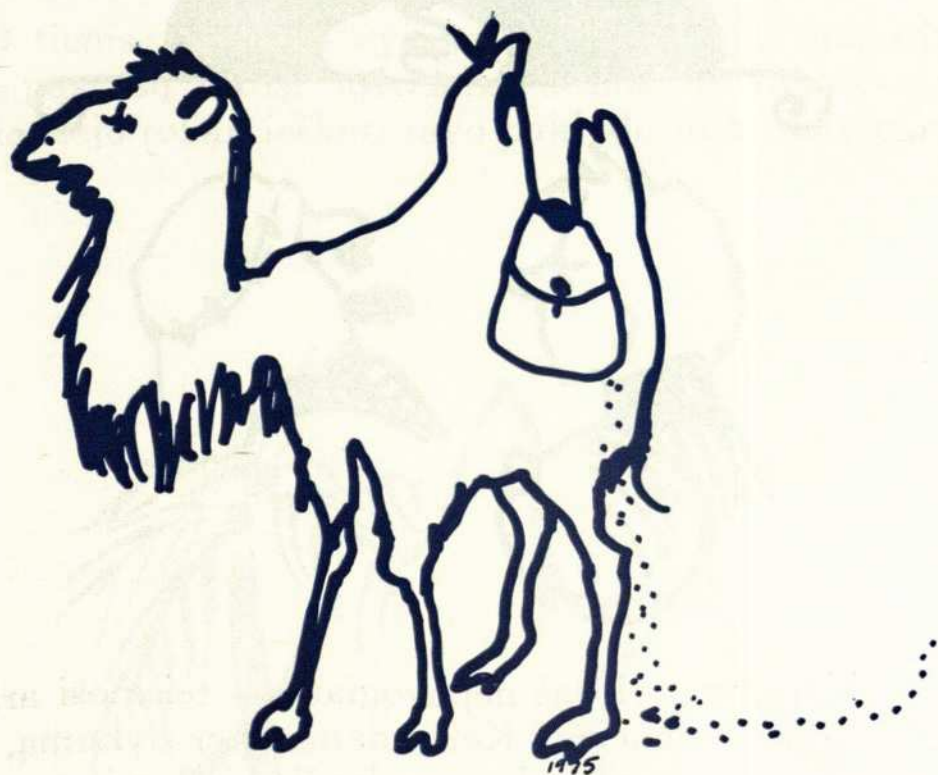
— Ar jam trūko vieno priešakinio danties?

Vyrukai pakrapštė pakaušius.

— Tiesa, tas kupranugaris buvo nusilaužęs priešakinį dantį, — prisiminė antrasis vyrukas.

— Ar jis nešė du maišus prikabintus prie balno? Kairėje — maišą medaus, o dešinėje — maišą kviečių? — toliau klausinėjo arabas.

— Nešė, nešė! — sušuko abu vyrukai. — Jie nešė ir medaus ir kviečių maišus. Jie priklauso mums! Sakyk greitai, kur yra mūsų kupranugaris!

— Aš nežinau, kur jis yra, — ramiai atsakė arabas.

— Tu jį pavogei! Tu jį pavogei! — įpykę šaukė vyrukai. Jie pagriebė arabą už parankių ir nusitempė į teismą.

Teisėjas pasižiūrėjo į arabą ir tarė:
— Tave kaltina kupranugario vagyste. Ką gali į tai atsakyti?

— Kupranugario aš nepavogiau, — teisinosi arabas.
— Aš jo net nemačiau! Keliaudamas per dykumą, užtikau kupranugario pėdsakus, vedančius ir šen ir ten, įvairiom kryptim. Iš to supratau, kad kupranugaris yra paklydęs. Toliau nuėjęs, radau apgraužtą dykumos augalą. Jis buvo apgraužtas tik iš dešinės pusės. Iš to man buvo aišku, kad kupranugaris aklas kairiąja akimi. Tada vėl pastebėjau, kad kur tik žolė nugraužta, geltoni kuokštai

likę viduryje. Taip sužinojau, kad kupranugaris neturėjo vieno priešakinio danties. O kokias prekes jis gabeno, man buvo visai ne sunku atspėti.

— Kaip tai atspėjai? — paklausė susidomėjęs teisėjas.

— Ogi štai kaip, — pasakė arabas. — Smėlyje radau šiek tiek medaus lašų, nuvarvėjusių kairėje pusėje. Bitės skrajojo ir dūzgė toj vietoj. O dešinėje, pastebėjau iškritusius kviečių grūdus, kuriuos skruzdėlės nešėsi į savo namus.

— Esi nuostabiai pastabus! Tikras detektyvas! — pasigėrėjo teisėjas, išklausęs arabo aiškinimo. Ir teisėjas jo ne tik nenubaudė, bet leido keliauti, kur tik nori.

O tiems jauniems vyrukams, neteisingai apkaltinusiems pastabų arabą, buvo labai nesmagu. Nukabinę nosis, jie išėjo toliau ieškoti savo paklydusio kupranugario.

LOPSINĖ

Antanas Jasmantas

Mik, mažutis pievų pūke!
Mik su žemele kartu!
Merkias kloniai apsiūkė,
Užsimerk ir tu!

Ežere varpai nutilę
Lig aušros neberaudos,
Nebesių į gelmę gilią
Užkeiktos maldos.

Mik, mažutis pievų pūke!
Mik su užkeiktais kartu!
Merkias pievos apsiūkė,
Užsimerk ir tu!

Piktos laumės nugenėjo
Zvakeles paežerės.
Tu pakviesk žvaigždzių Sėjėją —
Tegul šianakt sužerės.

Aukso rasos vandenyse,
Aukso rasos ant javų.
Te šią naktį neišvysim
Ašarų tavų!

Mik, mažutis pievų pūke!
Mik su ašarom kartu!
Merkias kloniai apsiūkė,
Užsimerk ir tu!

NEĮVERTINTA DOVANA

Irena Regienė

Veikia: Mama, Gailė, Mėlynoji Laumė, Katinas, Mediniai karėvėliai (aštuoni), Zuikis, Jonukas, Gretutė, Brėmo miesto muzikantai: 1. Katinas, 2. Asilas, 3. Gaidys, 4. Šuo; Skudurinė Onutė, Ragana, Erškėtrožė, Karalaitis, Pelenė, Nykštukai (septyni), Angeliukas.

Scena: Svečių kambarys, kurio viename šone stovi šiaudinukais papuošta Kalėdų eglutė. Apie eglutę vaikštinėja ir po ja sukrautas dovanas apžiūri, Gailė ir jos katytė. Į kambarį, siuntinėliu nešina, įeina mama.

MAMA: Gailute, štai tau siuntinėlis. Nuo močiutės. Laiškanešys ką tik atnešė.

GAILĖ: Siuntinėlis! Parodyk! Parodyk!

(Gailė griebia siuntinėlį ir nori nuplėšti popierį.)

MAMA: Geriau būtų jei siuntinėlį atidarytum Kalėdų rytą. Padėk jį po eglute ir palauk.

GAILĖ: Bet, mamyte, noriu! Noriu žinoti, ką močiutė man siunčia. (Gailė siuntinį išvynioja.)

GAILĖ: Knyga! Pasakų... Močiutė verčiau būtų pačiūžas, ar kimštą meškutį atsiuntus! (nusimena)

MAMA: Močiutė mano, kad tu protinga, todėl atsiuntė knygą.

GAILĖ: Bet aš nenoriu knygos! Ką aš su ja veiksiu?

MAMA: Skaitysi.

GAILĖ: Aš skaityti nenoriu. Man verčiau žaisti, ar žiūrėti televizijos.

MAMA: Knyga, Gailute, geriausia draugė. Ji nieko neprašo, o duoda daug. Duoda malonumo ir žinių.

GAILĖ: Tokia draugė, su kuria negaliu nei pažaisti, nei pasikalbėti man nepatinka. (Gailė nepatenkinta. Patempus lūpą.)

MAMA: Užteks rūstauti. Geriau atsisėsk ir parašyk močiutei laišką.

GAILĖ: Gerai. Aš jai parašysiu, kad kitą kartą atsiųstų geresnių dovanų! Knygų man pakanka mokykloje.

MAMA: Tai būtų labai nemandagu. Užgautum močiutę ir pasirodytum, kad esi tikra neišmanėlė. (Mama išeina.)

GAILĖ: Visi tik bara mane, tik pasako ir pasako, ką daryti! Niekam, niekam nerūpi, ko aš noriu, kas man patinka. (Patraukia pečius.) Ką aš su ta knyga darysiu? Še, Raini! Tu skaityk! (Meta knygą žemėn katinui...)

GAILĖ: Aš verčiau televiziją... Dabar kaip tik bus "Bugs Bunny". Tai kas kita! (Gailė sukinėja televiziją. Televizija neveikia.)

GAILĖ: Mama! mama! (Įeina mama.)

MAMA: Kas atsitiko?

GAILĖ: Televizija, mamyte, neveikia. Reikia taisyti. Pašauk, mamyte, ką nors, kad sutaisytų. Gerai?

MAMA: Sugedo, tai sugedo! Jau ir laikas buvo. Ir taip ilgai tarnavo. Televiziją sutaisysime po švenčių. Kalėdose ir be jos triukšmo pakaks. Be to, tėvelis mano, kad tu ir taip jau per daug laiko skiri, tiems "cartoon'ams".

GAILĖ: Bet dabar atostogos! Ką gi aš veiksiu be televizijos?

MAMA: Gavai knygą. Skaityk! O jei skaityti nenori, tai eiva į virtuvę. Ten visada rasi darbo. Suplauk pusryčių indus. (Mama išeina.)

GAILĖ: Nenoriu aš nei skaityti, nei indų plauti. Tik, ką gi veikti? Draugės išvyko atostogų, lauke šalta... (žiūri pro langą.) Snin-ga. Ir dar ta televizija. Lyg tyčia! (Gailė trenkia kumščeliu į T.V. ir atsisėdus susimąsto.)

GAILĖ: Jei dabar atsirastų kokia laumė ir sutiktų išpildyti bent vieną mano norą, tai prašyčiau, kad atsiųstų ką nors pas mane pažaisti.

(Įeina Mėlynoji Laumė. Pakelia nuo grindų knygą. Gailę švelniai paliečia ranka. Gailė, pamačiusi laumę, pašoka.)

GAILĖ: Kas esi? Kaip tu čia atsiradai? Negirdėjau, kaip čia atėjai. Ar atėjai pažaisti?

LAUMĖ: Esu Mėlynoji Laumė — pasakų šalies valdovė. Tiems, kurie skaito knygas, atveriu duris į nuostabias pasaulio paslaptis. Man liūdna ir skaudu, kad esi ta, kuriai pasakos nepatinka. Aš atėjau pasiimti knygos, kurios tu nenori.

GAILĖ: — Kaip gerai, kad atėjai. Maniau, kad reikės iš nuobodumo numirti. Knygą, tai taip, pasiimk! Aš jos nenoriu ir pasakų nemėgstų. Pasakos, matai, tik mažiems vaikams. Sėsk čia, Mėlynoji, prie manęs. Pavaišinsiu tave pyragaičiais, o tu man pasakysi viską apie save.

LAUMĖ: Ne viešėti atėjau. Atėjau išsivesti draugus, kurie šioje knygoje į tavo namus atėjo.

GAILĖ: Kokius draugus? (Dairosi.) Aš nieko čia nematau!

LAUMĖ: Nematai, nes nenori matyti. Jie visi čia. Tik nemiela jiems pas tave. Todėl atėjau išsivesti jų į kitus — svetingesnius namus. Ten, kur jų laukia. Pasaulyje, Gaile, yra visokių vaikų, bet daugiausia yra tokių, kurie knygas myli. (Laumė suploja rankom ir sako) —

LAUMĖ: Iš pasakų žmogeliai — visi, visi, visi,
Karaliai ir varguoliai, didieji ir maži.
Skubėkite žvėreliai, skubėkit gyvuliai,
Čia mūsų nieks nenori — išeiti reik skubiai.

(Iš abiejų scenos šonų, po keturis ir vienas paskui kitą įžygiuoja mediniai kareivėliai.)

KAREIVĖLIAI: Mes po vieną, mes po du,
Žengime visi kartu. (Kartoja kelis sykius.)

(Mediniai kareivėliai atlikę koki nesudėtingą pratimą, ar žygiavimą, sustoja; rankas laiko prie kepurų. Jie sako):

KAREIVĖLIAI: Mes mažyčiai kareivėliai,
Taiklūs mūsų šautuvėliai,
Šalies pasakų vartus
Ilgus saugojam metus...

LAUMĖ: Budėkite ir žiūrėkite, kad iš čia išeitų visi.

(Kareivėliai po du sustoja iš abiejų scenos pusių. Jie nestovi vietoje. Pasikeičia vietomis, pražygiuoja į kitą pusę scenos, susirikiuoja scenos gilumoje ir vėl išsirikiuoja scenos šonuose. Jie pasilieka scenoje visą laiką, ir juda pagal reikalą. Į sceną įstriksi zuikutis. Zuikis juokiasi.)

ZUIKIS: Tai man linksma! Tai smagu!
Tai juokinga — negaliu!
Tai keista, keista diena!

GAILĖ: Kalbantis zuikis? (nustebusi) Iš kur tu atsiradai? (Bando zuikutį sugauti, bet tas pabėga.) Pasakyk man, ko juokies? Nebėk. Pabūk!

ZUIKIS: Chi-chi-chi ir chu-chu-chu!

Ot juokinga — negaliu!
Tik žiūrėki, štai tenai,
Tik žiūrėki, ar matai?

Ten pro krūmus, takeliu
Eina avys būreliu.
O aš — zuikis, — tai smagu!
Avis gąsdinti turiu...

(Paskutines eilutes kartoja, kol nueina nuo scenos.)

GAILĖ: Dingo. Nuėjo ir nebegriš. Gaila.

(Mėlynoji Laumė suploja delnais. Į sceną įbėga Jonukas ir Gretutė. Jie linksmi.)

VAIKAI: Tra-lia-lia, tralia-lia,
Raganos jau nebėra!

(Jonukas ir Gretutė tuos žodžius kartoja ir, susiėmę už abiejų rankų, vienas pro kitą sukasi.)

GRETUTĖ: Ji Jonuką kept norėjo!

JONUKAS: Pati krosny supleškėjo!

ABU VAIKAI: Tra-lia-lia, tra-lia-lia,
Linksmi būsim visada!

(Žodžius kartoja ir pasišokinėdami nubėga.)

GAILĖ: Pabėgo. O taip su jais pažaišt norėjau.

(Laumė šypsosi ir suploja delnais vėl. Į sceną iš abiejų pusių sueina Brėmo miesto muzikantai.)

MUZIKANTAI: Mes pasakų pasaulio geriausi muzikantai.

KATINAS: Miau!

ASILAS: I-aaa!

GAIDYS: Kakarykū!

ŠUO: Au! Au! Au!

(Jie apeina įvairiom kryptim sceną, pačiupinėja — už kepurės, už nosies medinius kareivėlius ir prisikišę pasižiūri į akis jiems.)

KATINAS: Gaila, kad taip yra, bet — miau, keliaukime jau!

ASILAS: Aaa! I-aaa! Už niekus nelikčiau čia!

GAIDYS: Kakarykū! Kakarykū! Ieškom nuotykių smagių.

ŠUO: Au! au! au! Paskubėkime. Greičiau!

(Brėmo miesto muzikantai vis atsigrįždami ir vis ties mediniais kareivėliais sustodami, išeina.)

GAILĖ: Kokie jie juokingi! (Įeina Skudurinė Onutė.)

GAILĖ: Kokia graži lėlė! Seniai tokios norėjau. (Gailė į lėlę tiesia rankas, bet lėlė pasitraukia — neleidžia savęs nei paliesti.)

SKUDURINĖ ONUTĖ: Aš, Onutė skudurinė,
Man širdelė saldaininė
(Parodo, kur jos širdis).

Ir, nors baisiai man graudu,
Čia aš likti negaliu...

GAILĖ: O, pasilik, Onute! Aš tave mylėsiu. Tave sušukuosiu. Tave papuošiu. Miegosi mano lovoje ant šilko pagalvės. Pasilik! (Tiesia į lėlę rankas.)

SKUDURINĖ ONUTĖ: Draugės būti negalėsime —
Tu “cartoon’ų” vis žiūrėsi,
O aš, knygoje tarp lapų
Suspausta, neteksiu kvapo —

GAILĖ: Nenori, tai nereikia! (Piktai) Aš turiu įdomesnių draugų ir už tave.

(Su triukšmu, raita ant šluotos, į sceną įlekia ragana. Ji drąsi, švaistosi, garsiai kalba ir juokiasi.)

RAGANA: Chi-chi-chi ir cha-cha-cha!

Ragana esu. Pikta! (graso) Pikta!

Ir dar štai kas — cha-cha! (graso)

Mėgstu pasakas kur seka — —

Ir greita aš. Tik — viens, du,

Baimę žmonėms dalinu (trepteli koja.)

Mano burtai ir galia

Karalių paverčia varle

Ir Jonuką — chu-chu-chu (juokiasi į kumštį)

Darau baltų ežiukų.

GAILĖ: Bėk! Keliauki sau iš čia! (nusigandusi.)

RAGANA: Chi-chi-chi ir cha-cha-cha!

Aš užbursiu ir tave!

Tu pavirsi į mažytę, pilku kailiuku pelytę!

GAILĖ: Nereikia. Tavęs nemyliu. Tu baisi. Tu gali prisisapnuoti.

(Ragana grasindama ir raganiškai kartodama "chachasaka" iš scenos išjoja ant šluotos. Nedrąsiai į sceną įslenka Erškėtrožė.)

ERŠKĖTROŽĖ: Prie lopšio dvylika laumių
Dalužę man lėmė laimingą.
Tik ta tryliktoji, ta laumė piktoji,
Man lemtį žadėjo baimingą.
Įsidūrus pirštelį verpste,
Daug metų miegosiu bokšte —
Karaliūnas kol narsus, nugalės kerus visus...

GAILĖ: (kreipiasi į Laumę) Ar karalaitis ją išvadavo?

LAUMĖ: Jei nori sužinoti, turi skaityti knygą.

GAILĖ: Bet aš nenoriu skaityti. Aš tik noriu žinoti, kaip buvo ir ką reikia daryti, kai ragana užburia.

(Į sceną iškilmingai — koku nors nepaprastu žingsniu — įeina pasakų karalaitis.)

GAILĖ: Tu gražus. Kas esi? Aš vis dar bijau tos ragnos, bet tu pabūk! Tu žavus, bus drąsiau ir man. Sėsk čia (parodo kur sėsti). Aš tau pagrosiu naujausias plokšteles.

KARALAITIS: Esu užburtos pilies karalaitis. Pasilikti negaliu. Šią naktį mano pilyje puota. Skubu. Bet į puotą ateik ir tu.

GAILĖ: Dėkui. Mielai. Bet kur ji — ta tavo pilis yra?

KARALAITIS: Mano pilis yra knygoje, kurios tu nenori, — dešimtame puslapyje. O dabar, man jau laikas namo. Sudie! (Mandagiai nusilenkia ir išeina.)

(Įeina Pelenė. Ji gana linksma. Apsisuka) —

PELENĖ: Trobelė sutvarkyta! (klausosi). Aaa! Jau groja muzika. Pilyje puota. (Užsisvajoja.) Nors Pelenė tik esu, bet į pilį man svarbu...

GAILĖ: Palauk. Eisime sykiu. Karalaitis į puotą pakvietė ir mane. (Pelenė traukiasi ir tuo laiku išgyjuoja 7 nykštukai.)

GAILĖ: O kas gi jūs?

NYKŠTUKAI: Visi žino, kas-ąči! (čiaudo)
Kas nykštukai septyni...

MAŽIAUSIAS: Taip, ąči! visi žino.

GAILĖ: Ar atėjote pažaisti?

NYKŠTUKAI: Ką tu! Ne!Ne! Mes skubame namo. Mes saugojam Snieguolę ir atiduosim ją tik karalaičiui.

MAŽIAUSIAS: Taip. Karalaičiui. ąči! (čiaudo) — —

(Nykštukai dainuodami kokią dainelę išeina, o pro juos į sceną, pirščiuką iškėlęs, įbėga angeliukas. Jis apibėga sceną, atydžiai apžiūri medinius kareivėlius ir, atbėgęs iki rampos, atkiša į publiką dėžutę.)

GAILĖ: Nežinau, kas tu esi, bet pasilik.

ANGELAS: Pasilikti? Oi, ką tu! Negaliu. Aš skubu pas Kūdikelį.

GAILĖ: O kas toje dėžutėje?

ANGELAS: Dėžutėje? Žvaigždė! Ją turiu pakabinti virš Betliejaus. Ji vadinasi šviesios vilties geroji žvaigždė. Tau nereikėtų visko klausti, jei skaitytum močiutės tau atsiųstą knygą. Paskutiniame puslapyje atrastum, kad šviesios vilties žvaigždė šviečia visiems geriems vaikams. (Angelas apibėga sceną ir išbėga.)

GAILĖ: Ir jis išbėgo! (nusimena)

LAUMĖ: Taip. Jis buvo paskutinė pasaka. Dabar jau einu ir aš.

GAILĖ: Pasilik! Palik man tą knygą. Tavęs, Mėlynoji Laumė, atsiprašau.

LAUMĖ: Gerai, kad susipratai. Knygą paliksiu. Kai ją skaitysi pati, sugrįšime ir mes pas tave. Tada ir draugų tau netruks. Niekada nebūsi viena.

(Kol Laumė aiškina Gailei apie knygos reikšmę, iš abiejų scenos pusių į rampą sueina vaizdelio veikėjai ir vienas šalia kito išsirikiavę susiima už rankų. Prie jų priartėja ir Gailė ir Laumė. Uždangai pamažu leidžiantis visi deklamuoja.)

VISI: Knyga! Knyga!
Geriausia dovana!
Kai ją skaitysi tu,
Nebūsi be draugų!

**VAIKŲ PIEŠINIŲ PARODOS
JAUNIMO CENTRE, CHICAGO, ILL.**

spalio mėn. 17-24 dd.

PREMIJUOTI DARBAI

I. Vyresniųjų grupė: 11-14 metų

**1-oji premija — Vilijai Rastonytei, 13 m.
Wrentham, Massachusetts**

**2-oji premija — Laimai Sidrytei, 13 m.
Streator, Illinois**

**3-oji premija — Kristinai Juzaitytei, 13 m.
Plymouth Landing, Pennsylvania**

II. Vidutiniųjų grupė: 7-10 metų

**1-oji premija — Gailei Vazbytei, 9 m.
Mahwah, New Jersey**

**2-oji premija — Danielei Ivanauskaitei, 7 m.
Cicero, Illinois**

**3-oji premija — Gyčiui Šimaičiui, 10 m.
Fairfax, Virginia**

III. Mažųjų grupė: 3-6 metų

**1-oji premija — Lyanai Ancevičiūtei, 6 m.
Oak Lawn, Illinois**

**2-oji premija — Dailei Grigaitytei, 3 m.
Northbrook, Illinois**

**3-oji premija — Astai Tijūnėlytei, 5 m.
Chicago, Illinois**

MŪSŲ KŪRYBA

KIŠKIS

Vieną pavasario dieną aš mačiau kiškį. Tas kiškis ėdė morką. Aš norėjau jį pagauti, bet neturėjau laiko. Man reikėjo vakarienę valgyti. Vėliau aš pamiršau apie jį.

*Tomas Pierce
Rochester, N.Y.*

LESYKLA

Šią žiemą aš sugalvojau šerti paukščiukus. Pirmiausia nupiešiau paveikslą, kaip lesykla turėtų atrodyti. Nupirkęs lentą, pradėjau statyti. Kai pabaigiau darbą, įpyliau grūdų, išnešiau į lauką ir pakabinau ant medžio. Paukščiams ilgai truko mano lesyklą surasti. Pirmas, kuris ją rado buvo žvirbliukas. Sekantis atskrido špokas, o trečias buvo sniegena. Tuoj ateis pavasaris ir man nebereikės paukščiukus šerti!

*Algis Ankus, 10 m.
Toronto, Kanada*

PAVASARIS

Baigiasi žiema, sniegas tirpsta ir pašalas išeina iš žemės. Oras pasikeičia. Pradedą lyti. Saulė yra šiltesnė. Medžių pumpurai didesni ir iš jų išauga švieži lapai. Žolė darosi vis žalesnė. Lenda tulpių daigai. Atskrenda paukščiai iš pietų ir ima sukti lizdus. Pavasarį paukščių čiulbėjimas pats gražiausias. Visi gyvuliai ir žvėrys išlenda iš ten, kur žiemą miegojo ir ieško maisto. Žmonės valo savo kiemus, patrešia žolę ir sodina medžius. Moterys plauna langus ir užuolaidas. Visi sodina gėles ir daržoves. Pavasario šventės yra Velykos ir Motinos diena. Pavasarį smagu pasivaikščioti ar pasivažinėti parke. Vaikai dažo margučius Velykoms, laido aitvarus, važinėja dviračiais.

*Linas Stripinis, 12 m.
Toronto, Kanada*

AŠ ESU DANUKO PIEŠTUKAS...

Aš gyvenu tamsiam stalčiuje. Kartais aš esu vienišas, o kartais draugauju su kitais pieštukais. Aš Daniui padedu rašyti laiškus ir namų darbus.

Eidamas į mokyklą, Danukas mane įsidėjo į savo portfeli. Mokykloj vaikai pradėjo muštis su portfeliais. Mušėsi ir Danukas, o aš šokinėjau po visus kampus. Kai jis įėjo į klasę ir mane išėmė, pamatė, kad mano galas nulūžęs. Reikėjo padrožti. Aš dariausi trumpesnis ir trumpesnis.

Vieną dieną rudenį, kai Danukas bėgo, aš iškritau iš jo kišenės. Nuisiritau ant šaligatvio ir ten ilgai gulėjau. Atėjo žiema, prisnigo. Danuko tėvelis kasė sniegą ir mane nustūmė į griovį. Ten išgulėjau iki pavasario. Kartą Danukas, žaisdamas lauke, mane vėl surado. Aš ne labai gerai rašiau, bet Danukas vistiek mane pasiėmė ir įdėjo į stalčių.

*Danukas Pažerūnas
Maironio mokykla
Toronto, Kanada*

AŠ ESU VIOLETOS PIEŠTUKAS...

Esu geltonos spalvos ir vienam gale turiu trintuką. Violeta mane labai daug naudoja. Su manimi rašo raides, skaičius. Vakar mokykloje piešė didžiulį lėktuvą ir aprašė, kaip ir kada lėktuvas buvo padarytas.

Violeta mane naudoja anglų ir lietuvių mokyklose. Aš esu labai reikalingas instrumentas. Be manęs vaikai negalėtų išmokti nei rašyti, nei skaičiuoti. Kai mano smailas galas nudyla, mane nudrožia, kad vėl galėčiau rašyti.

Vieną dieną Violeta piešė arklių, nes ji labai mėgsta arklius. Ji piešė ir drožė, piešė ir drožė. Aš pasidariau labai mažas. Dabar Violeta mane laiko dėžutėje, nes jai gaila mane išmesti. Ji mane laikys ilgai, nes aš buvau jos mėgiamiausias pieštukas.

*Violeta Stabačinskaitė
Maironio mokykla
Toronto, Kanada*

Alp 1785
Larch.

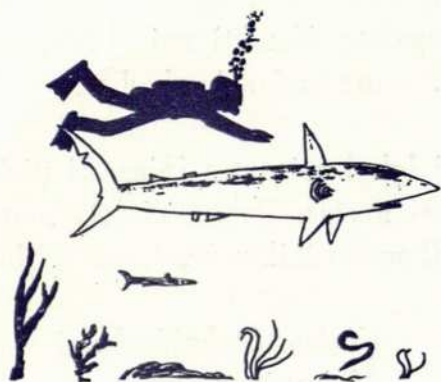
Žmogus
Jonas Keliuotis, 8 m.
Palos Pk., Ill.

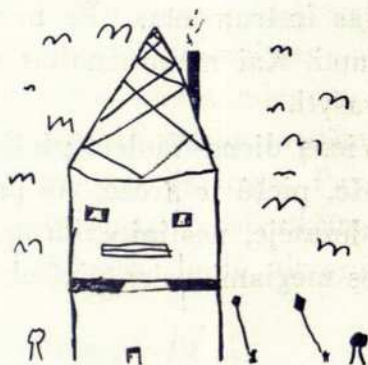
Parodoj
2-tro sk. mokinys
Toronto, Kanada

paveikslų paroda

Sportininkė
Indra Keliuotytė, 9 m.
Palos Pk., Ill.

Taikus ryklis
Evaldas Kudirka, 9 m.
New York

Namai
Indrė Čuplinskaitė, 7 m.
Toronto, Kanada